

Bevægelsesretning. Derfor er Teleskopøjnene alle mer eller mindre fremadrettede, saa at deres Længdeakser skærer hinanden i en meget spidsere Vinkel end ved normale Øjne. Aarsagen til denne Omdannelse er hos Ugler og Dybhavsfiske den samme, nemlig den størst mulige Udnyttning af det svage Lys, hvori de begge færdes.

G. H.

ANMELDELSER.

ORNITHOLOGISCHE MONATSSCHRIFT.

Red. af Dr. Carl R. Hennicke. Gera 1909.

Naar man forbi Elbens og Weserens Munding har passeret Jadebugten, kommer man til en Række Smaaøer, der som et Bælte ligger udfor Tysklands Nordsøkyst. Det er de nordfrisiske Øer, en Række Sandrevler, der hæver sig op fra Vandet ganske som Vesterhavssøerne ved Jyllands Vestkyst og sagtens nok som disse er de sidste Rester af undergaaet Land. Tidligere har alle Øerne været Bopladser for talrige Fugleskarer, men efterhaanden som Øerne er tagne i Brug som Badesteder, — Norderney er det mest bekendte — er Fuglelivet forsvundet, og kun paa en enkelt lille Ø, Memmert, findes endnu et ret rigt Fugleliv, takket være en betimelig Indgriben af Fuglevenner; ellers var ogsaa her Fuglenes Saga endt.

I 34. Aargang af »Ornithologische Monatsschrift« Nr. 1 for 1909 findes en lærerig Skildring heraf:

»I Juli 1905 besøgte Dr. Hennicke, Friherre v. Berlepsch og den bekendte Ornitholog, Lærer Leege fra Juist (en Ø, der ligger lige Nord for Memmert) en Fredag Memmert. Med Glæde kunde de konstatere, at Øen ikke var forulempet i nogle Uger (!), idet der fandtes Rede ved Rede dels med Unger, dels med stærkt rugede Æg. Over Rugepladsen kredsede Skyer af gamle Fugle. Forsigtig forlod de Øen for igen at tage derover den følgende Tirsdag, idet man nu haabede at træffe alle Rederne med Unger. Men hvor stor var ikke deres Forbavselse og Bestyrtelse! Allerede paa Afstand var det paafaldende, at kun faa Fugle kredsede over Øen, og da de betraadte den, var alle Rederne tomme eller ogsaa laa halvraadne Unger deri. Unge Fugle laa ogsaa udenfor Rederne, spredte rundt om, og hele Luften var forpestet af Aadselstank. Saa mange Æg, som der havde været 4 Dage forud, saa mange afskudte Patroner laa der nu rundt om, et Tegn paa, at der straks efter Besøget havde fundet et af hine oprørende Overfald Sted.«

Denne Begivenhed bevægede d'Hrr. Forstraad Wangelin, Dr. Hennicke og Friherre v. Berlepsch til at indgaa med et Andragende til det tyske Landbrugsministerium om Fredning af Øen og Ansættelse af en Opsynsmand, hvilket er bleven taget til Følge, saa at der nu skønnes at ruge paa Øen ca. 80 Par Havmaager (*Larus argentatus*), 400 Par Terner (*St. hirundo*, *macrura*, *minuta* og *cantiaca*),

20 Par Strandskader (*Hæmatopus ostreologus*) og 20 Par Præstekraver (*Ægialitis hiaticula*) samt nogle Lærker, Pibelærker og Dige-smutter.

Mon her ikke var en Opgave for dansk ornithologisk Forening at tage op, nemlig ved Henvendelse til vort Ministerium ogsaa at faa udvirket Fred paa enkelte dertil egnede Steder?

H. ARCTANDER.

RUDOLF SÖDERBERG: HORNBOGASJÖNS FÅGELLIF.

(Arkiv för Zoologi: Band 4. Nr. 1.)

Hornborgasjön, der ligger i Vestergötland, betegnes som et af Sverigs værdifuldeste Naturmindesmærker; den er nu dømt til Udtørring, og ikke mindst derfor har denne omhyggelige Undersøgelse af Søens rige Fugleliv sin store Interesse. Udtørring af Søen har tidligere været forsøgt, og Faunaen har da ogsaa forandret sig en Del, siden den for omtrent 40 Aar siden blev undersøgt af Gustaf Kolthoff; Kulturen har saaledes fortrængt *Haliaëtus albicilla* (Havørn), *Grus cinerea* (Trane), *Corvus corax* (Ravn) og *Milvus icinus* (Glente), ligesom *Botaurus stellaris* (Rørdrum) i hvert Fald ikke mere er Ynglefugl. Derimod ere *Podiceps cristatus* (Toppet Lappedykker) og *Fulica atra* (Blishøne) tiltagne i Hyppighed, uden at dette synes at være gaaet ud over Antallet af de i Søen rugende Ænder, og *Cygnus olor* (Knopsvane) er bleven Ynglefugl endda i et Antal af 15—20 Par. Paa givne Foranledning anstillede Forf. en Undersøgelse over Maveindholdet af 37 skudte *Podiceps cristatus* for at faa Klarhed over denne Arts Føde; da denne Undersøgelse vist ogsaa kan paa-regne Interesse her i Danmark, skal dens Resultat gengives her: I 2 Maver fandtes udelukkende Rester af Fisk, i 7 Maver fandtes Rester af Insekter og Fisk, og i 28 Maver fandtes udelukkende Rester af Insekter; den megen Tale om denne Arts Skadelighed for Fiskeriet turde saaledes være uberettiget, i hvert Fald for omtalte Lokalitets Vedkommende.

A. C.

ARVID FRISENDAHL: OM FÅGELFAUNAN I SÖDRA NORRBOTTEN.

(Arkiv för Zoologi. Band 4. Nr. 2).

I dette Arbejde gives en Beskrivelse af Fuglelivet i södra Norrbotten i det nordligste Sverig, en Egn, der tidligere kun var ufuldstændig kendt i ornithologisk Henseende.

Nordgrænsen i Sverrig for Udbredelsen af adskillige Arter angives, og en længere Omtale helliges *Emberiza rustica* Pall. (Bondeværpling), som først i de senere Aar synes at være indvandret til Sverig, udbredende sig østfra, saaledes som Tilfældet er med adskillige andre Arter; denne Fugl yngler nu ingenlunde sjældent ved Åminne ved Luleå. Desværre undlader Forf. fuldstændig at udtale sig om Racerne af de i Afhandlingen omtalte Arter.

A. C.

VERHANDLUNGEN DER ORNITHOLOGISCHEN GESELLSCHAFT IN
BAYERN 1907.

Bogen indeholder foruden Aarsberetning om Foreningens Virksomhed en Samling ornithologiske Afhandlinger, der tildels ere holdte som Foredrag ved Foreningens Møder; blandt disse findes en Afhandling af A. Ries: »Zugbeobachtungen über verschiedene Vogelarten im Gebiete vom Bamberg«, der meget indgaaende behandler enkelte Fuglearters Træk i Nærheden af Bamberg, væsentlig Svaler, Lærker, Raager og Gærdesmutter.

Af Aarsberetningen ses det, at Foreningen, der er 11 Aar gammel, tæller noget over 100 Medlemmer, hvoraf ikke ganske faa udenfor Bayern. Medlemslisten har et væsentligt andet Præg end i vor hjemlige Forening, idet det akademiske Element har en betydelig Overvægt, saa at ikke mindre end 38 af Medlemmerne kan føje Dr.- eller Professortitlen til deres Navn. Foruden de ordinære Medlemmer findes Æres- og korresponderende Medlemmer. Det fremgaar af Beretningen, at Foreningen overordentlig flittigt holder Møder, 1 à 2 i hver Maaned, undtagen i Maanederne Juli—September, men Tallet af Deltagerne i Møderne er kun ringe, varierer fra 5 til 10; Møderne udfyldes for største Delen ved Omtale og Referat af nyere ornithologiske Afhandlinger, og ved Drøftelse af Foreningens forskellige Opgaver, medens de egentlige Foredrag spiller en mindre Rolle. I det hele ses Foreningen at lægge megen Vægt paa den ornithologiske Literatur, har ogsaa faaet sig indrettet et Bibliotek i et særligt Værelse, hvor Møderne holdes. Af Beretning paa Generalforsamlingen ses det, at Foreningen har en Afdeling for »Ornithologiske Iagttagelsesstationer« og en for Undersøgelse af Fuglenes Næring. Regnskabet viser, at Foreningen har et Statstilskud paa 800 Mark, medens Medlemsbidraget udgør 729 Mark.

ORNITHOLOGISCHES JAHRBUCH.

Organ für das palaearktische Faunengebiet. udgivet af Victor Ritter von Tschusi zu Schmidhoffen.
Hefte 5—6.

Heftet indeholder bl. a. en Artikel af H. Johansen »*Phoenicopterus roseus* (Pall.) auf einen Irrfluge durch Sibirien.« Der berettes her om, hvordan der i Efteraaret 1907 viste sig Flokke af Flamingoer i ret stort Tal i Midt- og Vestsibirien, medens deres nærmeste Yngleplads ellers er Egnen om det kaspiske Hav. Den Udflugt, Fuglene her have gjort, er betydelig længere, end om Flamingoerne fra det sydlige Europa vilde optræde her i Danmark. Vi have jo forøvrigt ogsaa haft vort lille Flamingotræk, idet en Fugl i Efteraaret 1908 blev skudt paa Amager; men det oplystes nok, at den var fløjet bort fra Hagenbeck i Hamburg, saa den har ikke haft saa lang en Vandring.

O. H.